

Stanowisko RDOŚ Katowice ws. pisma przyrodników ws. elektrowni gazowej w Rybniku

Zgodnie z przekazaną inwentaryzacją przyrodniczą z uwagi na wielkość Zb. Rybnickiego i brak możliwości wykonania miarodajnych elektropołów do rozpoznania zbiornika wykorzystano wszelkie dane literaturowe oraz informacje pochodzące z wywiadu z przedstawicielami PZW (członkowie zarządów lokalnych okręgów). W naszej ocenie raport został sporządzony prawidłowo, a autorzy posiadają odpowiednią wiedzę ekspercką i doświadczenie w przeprowadzaniu tego rodzaju inwentaryzacji.

Zgodnie z przekazaną dokumentacją inwestycji do oceny składu gatunkowego oraz zagęszczenia ryb przeprowadzono badania rzeki Rudy. W grudniu 2019 r. wykonano jednokrotne elektropoły ryb. Długość odławianego odcinka oscylowała wokół dziesięciokrotności szerokości cieku, odłowy prowadzono na całej szerokości cieku. Elektropoły dokonano zgodnie z obowiązującą normą europejską (European Standard EN 14011: 2003) i polską - PN-ER 14011 – (Polski Komitet Normalizacyjny 2006) oraz zaleceniami Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (Makomaska-Juchiewicz i Baran 2012) jak to wskazano w inwentaryzacji. Do określenia składu gatunkowego rzeki Rudy, jak i pozostałych cieków w obrębie inwestycji, posłużono się również danymi literaturowymi oraz niepublikowanymi badaniami autora. W oparciu o powyższe można uznać, że rozpoznano rzekę Rudę pod względem ichtiologicznym. Na uwagę, należy mieć również, to że rzeka Ruda od wielu lat jest silnie przekształcona i zanieczyszczona, co w sposób istotny wpływa niekorzystnie na skład i ilość występujących w niej ryb.

Z przekazanej dokumentacji wynika, że obiekt użytkuje Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Katowicach. Z uwagi na powyższe w dniu 6.12.2019 r., wydał zgodę na przeprowadzenie odłowów (znak pisma: L.dz.: GRW/7608/2019). Z przekazanych danych wynika, że w rzece Rudzie brak jest chronionych gatunków ryb i minogów. RDOŚ wydaje decyzję na odłów gatunków chronionych. W sytuacji połowu gatunków niepodlegających ochronie nie jest wymagana zgoda RDOŚ.

Autorzy raportu w celu określenia stanu ichtiofauny w analizowanych ciekach i Zbiorniku Rybnickim oprócz wspomnianych powyżej elektropołów korzystali z dostępnych danych literaturowych oraz własnych niepublikowanych badań. Wykorzystano też informacje pochodzące z wywiadu z przedstawicielami PZW (członkowie zarządów lokalnych okręgów). Opracowania, z których korzystali autorzy inwentaryzacji, pochodzą z lat 2000, 2005 oraz 2017 roku. Obejmują również wcześniejszy okres. Zarówno te wcześniejsze, jak i najnowsze dane nie wskazują, aby w ciekach obszaru objętego inwestycją występowały chronione gatunki ryb i minogów.

Planowana inwestycja ma na celu modernizację mocy wytwórczych funkcjonującej Elektrowni, a także budowę nowego bloku gazowego, który zastąpi powoli wygaszane bloki węglowe. Oznacza to, że przedsięwzięcie nie doprowadzi do zwiększenia oddziaływań i powinno zmniejszyć te istniejące m.in. z uwagi na mniejszy pobór wody, skalę jej podgrzewania i obiegu.

Rzeka Ruda należy do grupy najbardziej zdegradowanych i zanieczyszczonych cieków analizowanego obszaru. Wyniki badań analizowane w raporcie wskazują, że jakość wody rzeki Rudy jest niska lub bardzo niska. Stan ten wpływa na ichtiofaunę akwenu, w ramach której nie stwierdzono chronionych gatunków ryb. Stan rzeki wpływa również na brak ryb w niektórych fragmentach cieku. Obecność ryb obserwowana jest dopiero bezpośrednio powyżej i poniżej zbiornika zaporowego.

Co ważne celem utworzenia Zbiornika Rybnickiego było dostarczenie wody chłodniczej do elektrowni i nie jest on akwem naturalnym. Zatem skład gatunkowy ryb ukształtował na skutek szybkiego wyparcia gatunków reofilnych przez limnofilne oraz pochodzących z celowych zarybień.

Analizując wpływ systemu chłodniczego na ichtiofaunę (instalacja do pobierania zimnej wody), RDOŚ w Katowicach, w trakcie procedowania inwestycji, wystąpił do inwestora z pytaniem o zabezpieczenie tego systemu przed dostawaniem się i uwięzieniem w nim ryb. W uzupełnieniu inwestor wskazał, że w obrębie ujęcia wody chłodzącej z kanału zimnej wody Zbiornika Rybnik przewiduje się zastosowanie (w okresie eksploatacji bloku) systemów odstraszających, tj. kurtyny powietrzne (bąbelkowe) i/lub bariery ze zmiennego pola elektrycznego. RDOŚ nałożył warunek realizacji zamierzenia mający na celu ochronę zwierząt, polegający na zastosowaniu w obrębie ujęcia wody chłodzącej z kanału zimnej wody Zbiornika Rybnik powyższych systemów odstraszających zwierzęta w szczególności ryb.